

РЕШЕНИЕ

№ 103

гр. Перник , 02.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в
публично заседание на втори март, през две хиляди двадесет и първа година в
следния състав:

Председател: МЕТОДИ К. ВЕЛИЧКОВ

Членове: АНТОНИЯ А. АТАНАСОВА-
АЛЕКСОВА
МАРИНЕЛА К. МАРИНОВА-
СТОЕВА

като разглежда докладваното от АНТОНИЯ А. АТАНАСОВА-АЛЕКСОВА
Въззивно гражданско дело № 20211700500046 по описа за 2021 година

*Производството е по реда на Глава двадесета „ВЪЗЗИВНО ОБЖАЛВАНЕ”, чл.
258 и сл. от ГПК, образувано по три въззивни жалби подадени*

ОТ: З. В. М., с адрес: ***

ЧРЕЗ адв. М.П. от САК

съдебен адрес: ***

и

ОТ: Л.И. А.- Т., с адрес: ***

ЧРЕЗ адв. М.П. от САК

съдебен адрес: ***

и

ОТ : „Д.Л. ТРАНС“ ЕООД, ЕИК 113589749, със седалище и адрес на управление
***, представлявано от управителя С. В. Д.,

ЧРЕЗ адв. М.П.

съдебен адрес: ***

ПРОТИВ: Решение № 40 от 20.03.2020 г. постановено по гр. дело № 629 / 2019 г. по описа на Районен съд – Радомир.

С трите жалби, които са идентични по съдържание първоинстанционното решение се оспорва изцяло, като неправилно, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон и необосновано.

В подадените три броя въззивни жалби се излагат доводи, че анализираният от районния съд документ не представлява запис на заповед по смисъла на Търговския закон. Твърди се, че видно от текста на документа именуван „Запис на заповед“, приложен от ищеца в първоинстанционното дело, налице е задължаване за следното: се задължаваме неотменяемо и безусловно да заплатим при предяване“, в последващата част на документи в документа е посочено, че „ Настоящият запис на заповед може да бъде предявен за предявен за плащане в срок до *** г.“ /първо изречение, втори абзац от процесния документ/. Документът, именуван „запис на заповед“, е издаден от „Д.Л. Транс“ и авалирано от лицата Л.И. А. - Т. и З. В. М..

Неправилно и в противоречие със закона районният съд бил приел за неоснователно възражението на ответниците, формулирано още с отговора по чл.131 ТПК, че така представеният в заповедното производство документ - „запис на заповед“ е нищожен. В процесния случай в записа на заповед били посочени два падежа: 1. „на предявяване“ и 2. на „*** г.“, тоест на определена дата. В случая записът на заповед бил недействителен, тъй като падежът не бил определен еднозначно по предвидения в чл. 486 ТЗ начин, приложим на основание чл. 537 ТЗ. Така двойствено определеният в записа на заповед падеж е в противоречие с визираните в чл. 486 ТЗ алтернативно и лимитативно предвидени начини за определянето му и влече нищожност на записа на заповед. На осн. чл. 486, ал. 1 и 2, във вр. с чл. 537 ТЗ, същият бил нищожен и не представлявал годно изпълнително основание

Нещо повече, видно от приложените документи по първоинстанционното дело, записът за заповед не е бил предявен и на посочения в него падеж - ***г. Към момента на издаване на записа е съществувала пълна неяснота по отношение на падежа.

Въвежда се и претенция за осъждане на ответника да заплати на всеки един от жалбоподателите изцяло сторените разноски в първата инстанция.

В законноустановения двуседмичен срок по чл. 263, ал. 1 от ГПК въззиваемата страна е подала отговор на въззивна жалба № 2235/11.06.2020. Със същия моли да бъде потвърдено първоинстанционното решение като правилно и законосъобразно и бъдат отхвърлени доводите на жалбоподателите при подробно изложени съображения по съществуващото на спора.

В съдебно заседание жалбоподателите „Д.Л.Транс“ ООД и З. М., чрез процесуалния си представител, моли да бъде уважена подадената въззивна жалба по изложените подробни съображения в нея, като бъде отменено постановеното от РС Радомир – решение, като неправилно и незаконосъобразно, по подробно изложените в жалбата съображения.

В съдебно заседание жалбоподателя Л. Т., чрез процесуалния си представител, моли да бъде уважена подадената въззивна жалба по изложените подробни съображения в нея, като бъде отменено първоинстанционното решение, като бъде постановено друго с което се отхвърля претенциите.

Претендира разноски, представя списък по чл.80 от ГПК

В съдебно заседание въззиваемата страна, редовно призована с писмена молба – депозирана преди датата на проведеното съдебно заседание, чрез процесуалния си представител, не възразява по хода на делото. При подробно съображения по съществуващото на

спора, моли да бъде отхвърлена въззивната жалба, като неоснователна.

Моли за присъждане направените разноски в хода на въззивното производство.

Пернишки окръжен съд, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

За да постанови решението си, районния съд е приел, че:

Тъй като първият ответник – „Д.Л.Транс“ ЕООД е противопоставил възражения за нищожност на процесния запис на заповед поради липса на форма, както и неяснота относно падежа, от приложеният по делото запис на заповед от *** г. се установявало, че същият съдържа безусловно изявление от името на „Д.Л.Транс“ ООД да заплати на "Юробанк И Еф Джи България" АД или на негова заповед сумата 40000 лева, която е следвало да бъде платена на падежа, определен съгласно чл.486, ал.1, т.1 от ТЗ, вр.чл.537 от ТЗ - на предявяване, като съгласно предоставената от закона възможност – чл.487, ал.1, изр.3 от ТЗ, издателят е определил в записа по-дълъг срок за предявяване за плащане – до *** г. Поради което намерил, че ценната книга отговаря на формалните изисквания на чл.535 от ТЗ, които ѝ придават значението на запис на заповед (чл.536, ал.1 от ТЗ) и на източник на вземане по абстрактна менителнична сделка, която съдържа и изявление на ответниците А. – Т. и М., че авалират задължението за плащане на сумата, за която е издаден записът на заповед. Буквалният текст на записа на заповед не пораждал съмнения относно личността на издателя и посочва ясно лицето, поело менителничното задължение - „Д.Л.Транс“ ООД, представлявано и подписано от управителя по това време Л. И. А. и авалиран от нея в лично качество, чиято представителна власт, включително и към датата на издаване на ценната книга (*** г.) не била оспорвана. Текстът на ценната книга посочвал ясно и лицата поръчителствали плащането по записа на заповед – ответниците Л.И. А. – Т. и З. В. М., в качеството им на физически лица. Доколкото първата от тях била действала от една страна в личното си качество и от друга - в качеството си на законен представител на управляваното от нея търговско дружество-издател, подписа и за издател и за поръчител били напълно достатъчни, за да се счете за изпълнено изискването на чл.535, т.7 от ТЗ, както и на чл.484 от ТЗ, още повече, че съгласно чл.483, изр. второ от ТЗ, поръчителството по записа може да се даде както от трето лице, така и от лице, чийто подпис вече е сложен върху менителницата. Наличието на изрично указание в текста на записа на заповед относно начина на задължаване на двамата поръчители (А. – Т. и М.) бил равнозначния по смисъла на чл.484, ал.1, изр. първо от ТЗ израз „Авалирам настоящия запис на заповед, при условията при които е издаден“, както и полагането на два подписа на всеки от ответниците А. - Т. под текста на документа в посоченото двойно качество, и същия текст от М., включително и със собственоръчното изписване на трите им имена, също потвърждавала редовността и действителността на менителничния ефект, вкл. и даденото менителнично поръчителство – арг. от чл.485, ал.2 от ТЗ. Нито един от ответниците, не оспорвал автентичността на който и да е от подписите в текста на ценната книга по реда на чл.193 от ГПК. Следователно процесният запис на заповед бил действителен и породил правното действие, към което са били насочени волеизявленията на издателя и на авалистите му (ответниците).

Приел, че издателят на записа на заповед бил платец по смисъла на чл.481, вр. чл.538, ал.1 от ТЗ, а ответниците А. – Т. и М. били авалисти на издателя по записа и съгласно чл.485, ал.1 и чл.513, ал.1 от ТЗ, поради което и отговарят както издателя и солидарно с него за плащането на сумата, за която е издаден менителничния ефект, т.е. авалистите заедно с издателя били преки длъжници (чл.485, ал.1 от ТЗ), а непредявяването на записа за плащане на издателя в срок не се отразявало върху отговорността му, нито

върху действителността на поетото със запис на парично задължение, което следва от чл.514, ал.1 от ТЗ, тъй като приносителят не губел правата си срещу платещия. Защото предявяването на запис на заповед за плащане на издателя и на задължените както него (издателя) лица, било право на кредитора. В случая не била приложима хипотезата на чл.538, ал.2 от ТЗ.

Посочил, че непредявяването на запис за плащане в сроковете по чл.491 от ТЗ вр. чл.537 от ТЗ преклудирало правата на кредитора срещу т.нар. регресни длъжници (джирантите и техните авалисти), но не и срещу преките длъжници - издателят на запис и неговия авалист, в който смисъл била т.3 от Тълкувателно решение № 10 то 28.12.2005 г. на ВКС, по т. д. № 1/2004 г., ОСТК,. След като за упражняване на правата спрямо лицето (издателя), за което е дадено менителничното поръчителство, не било необходимо да се извършва определено действие, а същевременно ответниците били авалисти на издателя по запис, то съгласно чл.485, ал.1 и чл.513, ал.1 от ТЗ отговаряли, както издателя и солидарно с него, поради което се запазвали и без да били извършени тези действия, и не било необходимо отделно предявяване за плащане на запис на заповед и на авалиста. А от това следвало, че не е необходимо и извършване на протест по съответния ред и в съответната форма по чл.501, чл.502 и чл.504 от ТЗ в сроковете по чл.498 вр. чл.537 от ТЗ, за да бъде ангажирана солидарната отговорност на авалиста по отношение на задължението, поето с менителничния ефект. В случая, приносителят на процесния запис на заповед бил освободен от извършването на протест и тъй като в него е вписана клаузата „без разноси и протест" - чл.500, ал.1 от ТЗ, като текстът на цитираната норма „...за да предяви обратните си искове" отново потвърждавали, че непредявяването на запис на заповед за плащане засягало правата на приносителя само срещу джирантите и техните авалисти, но не и срещу преките длъжници - издателят на запис (платец) и неговия авалист. Ето защо възраженията на ответниците, че поради непредявяване в посочения срок в запис на заповед – *** г., поради късно предявяване не дължат плащане по запис на заповед бил неоснователни. Предявяването на запис на заповед за плащане било условие за настъпване на изискуемостта на вземането по същия, и в този смисъл с предявяването на запис на заповед се определял неговия падеж и изискуемост. От събраните по делото доказателства се установявало по безспорен начин, че записът на заповед е предявен на първия ответник, в качеството му на издател на запис на заповед на *** г., което не се спорело. Ето защо районния съд счел, че направените от ответниците възражения в тази насока са неоснователни.

Изрично по възраженията на ответницата М., районния съд отбелязал, че на нея и е предявен запис на заповед, с оглед връчената ѝ при условията на чл.47, ал.5 от ГПК нотариалната покана въпреки, че не било необходимо предявяване на запис на заповед на авалистите, каквото качество имала ответницата по отношение на процесния запис на заповед. Въпреки липсата на задължение за това, ищецът бил предявил процесния запис на заповед, връчвайки същия чрез покана на издателя „Д.Л.Транс“ ЕООД на *** г., която покана съдържа и искане за плащане на сумите по менителничния ефект. Записът на заповед бил връчен ведно с идентична по съдържание покана и на третата ответница – М. на *** г., а на втората ответница на *** г. по реда на чл.47, ал.5 от ГПК – чрез залепване на уведомление.

С оглед изпратената поканата до издателя и авалистите, задълженията по запис на заповед станали изискуеми и по отношение на авалистите, които съгласно чл.513, ал.1 от ТЗ отговаряли солидарно с издателя за плащането на сумата, за която е издаден записът на Заповед.

От изслушаната, приета и неоспорена от страните съдебно-икономическа експертиза районния съд установил по безспорен начин, че първият ответник, в качеството му на издател на запис на заповед не бил погасил сумата в размер на 8 794.79 лева, която е

дължима.

При установената редовност на процесния запис на заповед, с изискуемото по чл.535 от ТЗ съдържание, надлежното предявяване за плащане и непогасяването на менителничния дълг чрез плащане, районния съд приел, че първия ответник в качеството му на издател и втората и третата ответница в качеството им на авалисти, следвало да бъдат осъдени да заплатят на ищеца солидарно сумата в размер на 8 794.79 лева – представляваща част от обща главница в размер на 40 000 лева по запис на заповед от *** г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба – 31.7.2019г. до окончателното и изплащане.

След като взе предвид направените с жалбата възражения и по реда на чл. 269 от ГПК, Пернишкият окръжен съд, за да се произнесе взе предвид следното :

Въззивната жалба се явява редовна и процесуално допустима – подадена е от активно легитимирана страна, имаща правен интерес от обжалването, в преклузивния срок за обжалване и подлежи на разглеждане по същество.

Извършвайки служебно проверка за валидността на обжалваното решение, по реда на чл. 269 ГПК, Пернишкият окръжен съд намира, че обжалваното решение се явява валидно. Същото е постановено от съдия при Районен съд Радомир, в рамките на неговата компетентност и в предвидената от закона форма.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК, по въпросите за незаконосъобразност на обжалваното решение, въззивният съд е ограничен от изложеното в жалбата. Преценявайки изложените доводи, становището на въззиваемата страна, както и събраните по делото доказателства Пернишкият окръжен съд намира следното :

Основателността на предявения по делото пряк менителничен иск по чл.538, ал.1 ТЗ, вр. с чл.463 ТЗ и чл.537 от ТЗ. е обусловена от наличието на действителен менителничен ефект.

Възраженията на длъжника в производството по пряк менителничен иск предявен по запис на заповед са абсолютни – срещу формата и съдържанието на ценната книга и/или основани на пороци на волята при издаването на записа на заповед и релативни – произтичащи от каузалното правоотношение, във връзка с което е издаден записът на заповед. Въведеното в процеса относително възражение от длъжника – може да се свежда до твърдение, че записът на заповед е издаден за обезпечаване на изпълнението на поето от него задължение по каузално правоотношение. В този случай, длъжникът следва да установи връзката между ценната книга и каузалното правоотношение, което е причина за издаването на записа на заповед. При доказване на тази връзка, поемателят следва да докаже съществуването на вземането по каузалната сделка. Длъжникът може да твърди, че ценната книга е издадена за обезпечаване на изпълнението по каузална сделка, но да въведе и възражения за недействителност на тази сделка, както и всякакви други правопогасяващи възражения относно вземането по каузалната сделка, които имат за последица и недължимост на вземането по записа на заповед.

Независимо от въведените от длъжника възражения срещу съществуването на вземането, кредиторът може да твърди, че записът на заповед е издаден като обезпечение на изпълнението по конкретно каузално правоотношение, като докаже връзката между издадената ценна книга и съществуването на вземането по каузалното правоотношение. При липса на спор между страните за причината за издаване на записа на заповед, ако твърдението за връзката между ценната книга е въведено от ищеца или от ответника, кредиторът доказва съществуването на вземането по каузалната сделка, а длъжникът –

възраженията си, произтичащи от каузалното правоотношение.

За да е редовен запис на заповед, същият трябва да съдържа императивно установеното в чл.535 ТЗ съдържание, тъй като по своята правна природа записът на заповед е абстрактна правна сделка, с която се поемат задължения и за да се ограничат възможностите за недействителни волеизявления, целящи пораждаване на менителнични субективни права и задължения, законодателят е въвел строги формални изисквания към съдържанието на този вид менителничен ефект. Отсъствието на който и да е от реквизитите е основание за нищожност на сделката. Затова, съгласно чл.536, ал.1 ТЗ документ, който не съдържа някой от посочените в чл.535 от ТЗ реквизити, не е запис на заповед.

Касателно настоящия случай ищеца с исковата молба е обосновал качеството си на кредитор – въз основа на издаден запис на заповед от ***г. В отговора на исковата молба ответника „Д.Л. Транс“ ЕООД – издател и ответниците Л.И. и З.В. – авалисти са заявили, че „записът на заповед е нищожен, ведно с менителничното поръчителство, поради липса на форма – не било ясно каква е природата на уговорения падеж“, с което е въвел абсолютни възражения срещу ценната книга.

В подадените три броя въззивни жалби, с идентично съдържание – ответниците в първоинстанционното производство „Д.Л. Транс“ ЕООД, Л.И. и З.В., пред съда отново се релевира възражението за нищожност на издадения запис на заповед. Тъй като в него са посочени два падежа – 1. „на предявяване“; 2. „на ***г.“ – т.е. на определена дата. Според жалбоподателите съгласно константната и задължителна съдебна практика – нищожен се явявал запис на заповед, който съдържал падеж на определена дата / в случая ***г., както и изрази, че е платим „при“ или „на“ предявяване.

По така релевираното възражение настоящия съдебен състав съобрази постановеното реда на чл. 290 от ГПК Решение № 148 / 15.11.2017г. по т. д. № 61 по описа за 2017г год. на ВКС I т.о., с което е прието, че по допуснатото касационно обжалване за произнасяне по правния въпрос - „кога е налице нарушение на императивните изисквания по чл.486 ал.1 от ТЗ при определяне на падежа на задължението, в съдържанието на запис на заповед“ е налице задължителна практика на ВКС, формирана с Решение № 77/14.08.2015г. по т. д. № 1156/2014г. на ВКС, ТК, I т. о., съгласно което строго формалният режим за валидност на записа на заповед, установен в Търговския закон, включително за определяне на падежа /чл. 535, т. 3 във връзка с чл. 486, ал. 1 връзка с чл. 537 ТЗ/ налага извод, че в записа на заповед падежът следва да бъде посочен ясно и по начин, който не буди съмнение и не дава основание за различно тълкуване. С решение №246 от 15.01.2015г. по т.д. №2879/2013г. на ВКС, ТК, I т.о. се приема, че използваната от издателя на ефекта формулировка в текста на документа „представяне за плащане“ не е относима към уговаряне падеж „на предявяване“ по смисъла на чл.486 ал.1 т.1 от ТЗ, а към „предявяване за плащане“ по смисъла на т.3 на ТР №1/28.12.2005г. по т.д. №1/2004г. на ОСТК на ВКС, което разграничава значението на понятията именно в хипотезата на запис на заповед с определен падеж. Представянето /предявяването/ за плащане има функцията на покана за изпълнение на иначе изискуемо, с оглед настъпилия падеж по ефекта менителнично задължение. То не е условие за настъпване на самата изискуемост /освен при падеж „на предявяване,/, а представлява необходимото съдействие от кредитора за изпълнение на задължението. С решение № 213/22.12.2014г. по т. д. № 2700/2013г. на ВКС, ТК, II т. о. и решение № 105/23.10.2012г. по т. д. №515/2011г. на ВКС, ТК, I т. о., постановени по реда на чл. 290 от ГПК, също се приема, че при издаден запис на заповед с падеж на определен ден и поето от издателя задължение да плати обещаната парична сума, срещу представяне на записа на заповед формалната редовност на менителничния ефект не е опорочена. Изразът „представяне“ не е равнозначен на изрази „предявяване“, чрез който се определя падежът в хипотезата на чл. 486, ал.1 т.1 и 2 от ТЗ и не съдържа два начина на определяне на падежа.

Представянето на запис на заповед е свързано с упражняване на правата на платеца по чл. 492 ал.1 от ТЗ, във връзка с получаване обратно на документа с отбелязване на плащането върху него, а изразът „на предявяване“ е един от начините на определяне на падежа – по чл. 486 ал.1 т.1 във връзка с чл. 537 от ТЗ в запис на заповед. Запис на заповед, в който падежът е определен едновременно „на предявяване“ и „на определена дата“ е нищожен съгласно чл.486 ал.2 от ТЗ. В решение №155/07.11.2013г. по т. д. №664/2012г. на ВКС, ТК, I т. о., се приема, че от граматическото тълкуване на израза в процесния менителничен ефект: „...се задължавам без протест и без разноски при предявяването на този запис на заповед на падежа да заплатя...” следва извод, че волята на издателя на процесния запис на заповед несъмнено е била да заплати сумата, за която се е задължил пред поемателя, именно на веднъж вече определения /по правилото на т. 4 на чл. 486, ал.1 от ТЗ/ падеж.

С оглед формираната по реда на чл. 290 от ГПК съдебна практика на касационната инстанция по посочения правния въпрос задължителна за въззивната инстанция, настоящия състав приема, че поемането на задължение от издателя да плати обещаната сума „при предявяване“ на запис на заповед на определената в него дата на плащане е идентичен и равнозначен на употребения в закона легален израз „на предявяване“, с който законодателят е дефинирал един от възможните начини за определяне падежа на менителничното задължение. Видно от съдържанието на представения запис на заповед с дата на издаване ***г., изрично е изписано „в срок до ***г. е платим без разноски и протест“, с което е падежът е определен по реда на чл.486 т.4 от ТЗ – на определен ден. Използването на израза „при предявяване“ извън израза „в срок до“, в частта на документа, с която е поето безусловното задължение да се плати запис на заповед на „,, сочи, че терминът не е относим към уговаряне на падеж „на предявяване“ по смисъла на чл.486 ал.1 т.1 от ТЗ, а към „предявяването за плащане“ с оглед упражняване на правата на платеца по чл.492 от ТЗ. Въпреки неправилното в стилистично отношение формулиране на запис на заповед /първоначално подвеждаща инверсия в изречението, започващо с датата на падежа – в срок до *** год. /, от цялостното съдържание на документа – се задължавам неотменно и безусловно да платим е ясно и безпротиворечиво значението на датата *** год.– като падеж на задължението. С действителното си съдържание на „до ***г. и е платим без разноски и протест“, запис на заповед изрично освобождава поемателя от задължение за предявяване, поради което и смислово е напълно неотносим към уговорка на падеж „на предявяване“. Независимо от редовния запис на заповед, ищецът сам е въвел и доказал в производството и каузалната причина за издаването му, в обезпечаване задължение на ответника да върне заета му от ищеца сума от 40 000 лева , получена на датата на издаване на запис на заповед – *** год., удостоверено с необорен досежно автентичността му Договор за банков кредит – продукт „Бизнес револвираща линия“ *** г., с положен подпис от законния представител на ответника „Д.Л. Транс“ ЕООД в качеството и на управител Л.И. А. – Т..

Следователно, представеният запис на заповед не е нищожен по съображенията, изложени по горе, съдържа всички изискуеми реквизити съгласно чл.535 ТЗ и установява изискуемо вземане на ищеца в частичен размер на 8 794.79лв.

По отношение на възражението, че издателя е определил по-дълъг срок за предявяване, както и че запис на заповед не е предявен преди ***г. Следва да се има предвид, че допустимите начини, по които може и следва да бъде определен падежът в запис на заповед са посочени изрично в нормата на чл.486 ал.1 ТЗ. Под страх от недействителност законът забранява определянето на падеж по друг начин, включително при уговаряне на последователни падежи. Изрично законодателят е предоставил на издателя само възможност да определи по къс или по-дълъг срок за предявяване за плащане /чл.487 ал.1 ТЗ/ или да посочи определен ден, преди който не може да се предявява за плащане ефект, издаден с падеж „на предявяване“/чл.487 ал.2 ТЗ/. Тази воля обаче следва да бъде

изразена по ясен и недвусмислен начин, непозволяващ различно тълкуване. По въпроса кому следва да се предяви ефекта, респ. необходимо ли е / а и достатъчно / предявяване на запис на заповед с падеж „на предявяване,, на авалиста е налице задължителна съдебна практика – опр. по ч.т.д.№ 2880/2013 год. на I т.о., постановено по реда на чл.274 ал.3 ГПК, с което е прието : Предявяването на запис на заповед, с падеж „на предявяване,, – / какъвто е и падежът с уговорен срок за предявяване за плащане по чл.487 ал.1 ТЗ / - има за цел да установи падежа на задължението, а не да осигури съдействието на длъжника за плащането или единствено да го постави в забава. Такива последици има предявяването за плащане при изрично уговорен падеж / както и срока за предявяване за плащане по чл.487 ал.1 ТЗ /, за които хипотези е относимо ТР № 1/2005 год. по тълк.дело № 1/2004 г. на ОСТК на ВКС - т.3 / така реш.№ 132 по т.д.№ 2316/2015 г. на I т.о. на ВКС /. Предявяването на запис на заповед с падеж „на предявяване“, е без значение дали принудително изпълнение кредиторът би предприел първо спрямо издателя или съвместно с такова и против авалиста или би предприел директно само срещу авалиста / каквото право безспорно има, с оглед солидарния характер на отговорността им /, е условие за настъпване изискуемостта на вземането спрямо всеки от солидарните длъжници – издател и авалист. Авалистът, аналогично на поръчителя / в този аспект липсва различие в уредбата на задълженията им – чл.485 ал.1 ТЗ / отговаря както издателя, т.е. считано от момент на изискуемост на задължението, противопоставим на издателя, което не би могло да стане по друг начин освен при задължително предявяване менителничния ефект за плащане на издателя. Следователно, последното във всички случаи е необходимо условие за възникване изискуемостта на задължението и за авалиста, а предявяването на ефекта, с падеж „на предявяване до определен срок от издаването,, както и при определен по друг начин, съгласно чл.486 ТЗ, падеж, спрямо авалиста, няма значение за настъпване изискуемостта на вземането, нито спрямо него, нито спрямо издателя. Както предявяването само на авалиста, така и непредявяването на авалиста, при непредявяване и на издателя, не обуславят настъпване изискуемостта на задължението за плащане, както по отношение издателя, така и по отношение на авалиста. Предявяване на издателя, без предявяване на авалиста, предпоставя настъпила изискуемост на задължението по записа на заповед и за авалиста. Предявяването за плащане е от значение единствено за поставяне на платеца в забава. От събраните по делото доказателства се установи по безспорен начин, че записът на заповед е предявен на издателя му на ***г. с нотариална покана изпратена до „Д.Л. Траснк“ ЕООД представлявано от С. В. Д. в качеството му на управител, поради което и с оглед трайната съдебна практика е настъпи изискуемостта на вземането по процесния запис на заповед спрямо всеки от солидарните длъжници-издател и авалисти, тъй като същият надлежно е предявен на издателя. По делото и пред въззивната инстанция не се спори между страните, че са извършвани плащания по сключения договор за банков кредит, обезпечен с процесната запис на заповед, като е останал и непогасена част. От ответниците не е противопоставено възражение за извършено от тяхна страна плащане по процесния запис на заповед, послужила за обезпечение на договора за банков кредит. От приета от първата инстанция, като неоспорена от страните съдебно-икономическа експертиза по делото се установява, че първият „Д.Л. Транс“ ЕООД, не е погасил сумата в размер на 8794.79 лева, по обезпечения с издадената запис на заповед банков кредит.

Поради съвпадане на изводите на настоящата инстанция с тези на първоинстанционния съд, въззивните жалби с идентично съдържания се явяват неоснователни, поради което обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

По разноските за производството:

С оглед изхода на спора на осн.чл.273 във връз. с чл. 78, ал.2 от ГПК, разноски следва да бъдат присъдени в полза на въззиваемата страна. Доколкото по делото не са представени доказателства за реално направени такива не се дължи присъждането им.

С оглед цената на иска, въззивното решение не подлежи на касационно обжалване съгласно чл. 280, ал. 3, т. 1, пр. второ ГПК, във вр. с чл. 69, ал. 1, т. 1 ГПК.

Предвид изложеното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 40 от 20.03.2020 г. постановено по гр. дело № 629 / 2019 г. по описа на Районен съд – Радомир.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3, т. 1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____